

Užvakar Maskvoje pradėjo darbą TSKP CK Plenumas

Visų šaltų proletarai, vienykitės!

PERGALĖ

LIETUVOS KP ZARASŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

ZARASAI

1959 m.

gruodžio

24

KETVIRTADIENIS
Nr. 151(1881)

Kaina 15 kap.

Numeryje:

Taip kovojo ir mirė jaunagvardiečiai — 2-3 psl.

A. BŪGA. Jaunimas nori mokytis — 3 psl.

V. RODIONOVAS. Kapitalinio pasaulio šeiminkai — 4 psl.

PLENUMAS SVARSTO KLAUSIMĄ DĖL PRIEMONIŲ, KURIOS PADEDA VYKDYTI TSKP XXI SUVAŽIAVIMO IR CK 1958 M. GRUODŽIO PLENUMO NUTARIMUS DĖL ZEMDIRBYSTĖS KĖLIMO, DĖL VISUOMENINĖS GYVULININKYSTĖS VYSTYMO IR GYVULININKYSTĖS PRODUKTŲ GAMYBOS DIDINIMO, DĖL KOLŪKIŲ IR TARYBINIŲ ŪKIŲ STIPRINIMO KADRAIS, DĖL TOLESNIO ŽEMĖS ŪKIO MECHANIZAVIMO, DARBO NAŠUMO KĖLIMO IR PRODUKCIJOS SAVIKAINOS SUMAŽINIMO, DĖL KOLŪKIŲ VISUOMENINIO ŪKIO STIPRINIMO IR KOLŪKIEČIŲ MATERIALINĖS GEROVĖS KĖLIMO.

P. Cvirkos v. kolūkio melžėjos,

ką atsakysite baltarusėms?

BTSR Glubokojės rajono Ždanovo vardo kolūkio melžėjų

ATVIRAS LAIŠKAS

Zarasų rajono P. Cvirkos vardo kolūkio melžėjoms

RIAZANĖS SRITIS bei planus. Į paruošų Trylika metų vadovauja punktą pasiūsta daugiau Socialistinio Darbo Didvyrių kaip 800 cnt kiaulienos. rė komunistė Marija Marija Andriejevna gerai organizavo gyvulių aush Spasko rajono „Rosijos“ gintojų darbą. Kolūkyje kolūkio kiaulių ferma. Prieš jai ateinant į fermą liai laikymo bei penėjimo ten buvo 38 kiaulės, o dabar jų yra daugiau kaip 900.

Šiais metais „Rosijos“ kolūkis jau įvykdė daugiau kaip tris metinius mėsos pardavimo valsty-

Nuotraukoje: M. Sudovych (su žurnalu) kalbasi su jaunomis „Rosijos“ kolūkio kiaulinkėmis. (TASS).

Atominis ledlaužis „Leninas“ stojo rikiuotėn

Sėkmingai užbaigus pirmojo pasaulyje atominio ledlaužio „Leninas“ bandymus ir perdavus jį naudoti, Tarybų Sąjungos Komunistų partijos Centro Komitetas ir TSRS Ministrų Taryba pasveikino mokslininkus, konstruktorius, inžinierius, technikus ir darbininkus, dalyvavusius statant atominį ledlaužį.

Atominio ledlaužio pastatymas, sakoma sveikinime, atveria naujas galimybes isavinant tarybinės Arktikos turtus ir toliau vystant šiaurinių mūsų šalies rajonų liaudies ūkį.

Plačiau elektrifikuoti žemės ūkį

Sis septynmetis Lietuvos kaimui yra ištisos elektrifikacijos septynmetis. Pigią elektros energiją, daugiausia iš valstybinių energetinių sistemų, gaus visi respublikos kolūkiai, tarybiniai ūkiai ir kaimai. Elektros energijos vartojimas žemės ūkyje padidės daugiau kaip 10 kartų.

Iki šių metų pabaigos bus elektrifikuota daugiau kaip 600 kolūkių, arba 32 procentai viso jų skaičiaus, o taip pat daug tarybinių ūkių, bandymų stočių, medelynų, pagalbinių ūkių. Tolesnio žemės ūkio elektrifikavimo klausimus apsvarstė šiomis dienomis Vilniuje įvykusi respublikinė mokslinė-techninė konferencija. Ji priėmė rekomendacijas, kurių įgyvendinimas padės sparčiau elektrifikuoti kolūkius, plačiau taikyti elektros energiją žemės ūkio gamyboje, pagerinti jėginių ir kaimo elektros tinklo eksploatavimą.

(ELTA).

Pirmiausia sveikiname visus P. Cvirkos vardo žemės ūkio artelės narius artėjančių Naujųjų metų progą ir linkime puikiausių laimėjimų 1960 metais.

Kodėl mes jums, o ne kurios nors kitos Zarasų rajono kolūkio fermos darbuotojoms rašome šį laišką? Paaškinsime. Neseniai grupė Zarasų rajono kolūkių atstovų lankėsi Glubokojėje, pabuvojo ir mūsų žemės ūkio artelėje. Jie papasakojo, kad jūs, lietuvių rašytojo P. Cvirkos vardo kolūkio melžėjos, kovojate už garbingą komunistinio darbo brigados vardą ir kad per šiuos, pirmuosius septynmečio metus pasiekėte gerų rezultatų.

Kaip puiku! Sveikiname!

Kadangi mūsų fermos darbuotojų kolektyvas irgi kovoja už komunistinio darbo brigados vardą, tai labai įdomu būtų užmegzti su jumis draugiškus ryšius, kurie, manome, duotų mums abipusę naudą.

Jei sutinkate, papasakosime trumpai apie mūsų šių metų pasiekimus ir apie planus ateinančioms, 1960 metams. Pasakysime, pirmiausia, kad mūsų kolūkio žemdirbiai kovoja už septynmečio plano įvykdymą per 5 metus. Taigi, išvystę kovą už sėkmingą savo įsipareigojimų įvykdymą pirmisiais septynmečio metais, mūsų žemės ūkio artelės nariai per 11 mėnesių 100 ha žemės naudmenų gavo 262,2 cnt pieno ir 66,3 cnt mėsos, t. sk. 41,4 cnt kiaulienos 100 hektarų arimų, primelžė iš kiekvienos karvės po 2081 kilogramą pieno.

Ateinantiems metams mes prisiėmėme sekančius įsipareigojimus: 100 ha žemės naudmenų gauti 310 cnt pieno, 73 cnt mėsos, t. sk. 67 cnt kiaulienos, primelžti iš kiekvienos karvės po 2500 litrų pieno.

Dauguma mūsų melžėjų yra komjaunuolės. Kolektyvui, kovojančiam už komunistinio darbo brigados vardą, vadovauja priešakinė melžėja, kandidatė į TSKP narius Zoja Lukjanionok. Ji, o taip pat eilė kitų melžėjų prisiėmė padidintus įsipareigojimus. Pavyzdžiui, Feofanija Kuchto — 3500 litrų, Zoja Lukjanionok — 3100 litrų, Leokadija Binjko — 3000 litrų pieno ir panašiai.

Apsvarčiusios savo prisiimtus įsipareigojimus, mes nutarėme iškviešti į socialistinį lenktyniavimą jus, Zarasų rajono P. Cvirkos vardo kolūkio melžėjas. Mūsų, baltarusių, ir jūsų, lietuvių, tikslas vienas — iškovoti komunistinio darbo brigados vardą. Tad ženkite jį tą tikslą kartu. Duokite ranką!

Kolektyvo pavesta:

GALINA RIMDIONOK
kolūkio zootechnikė

Daugiau dėmesio pasiruošimui JUBILIEJINEI DAINŲ ŠVENTEI

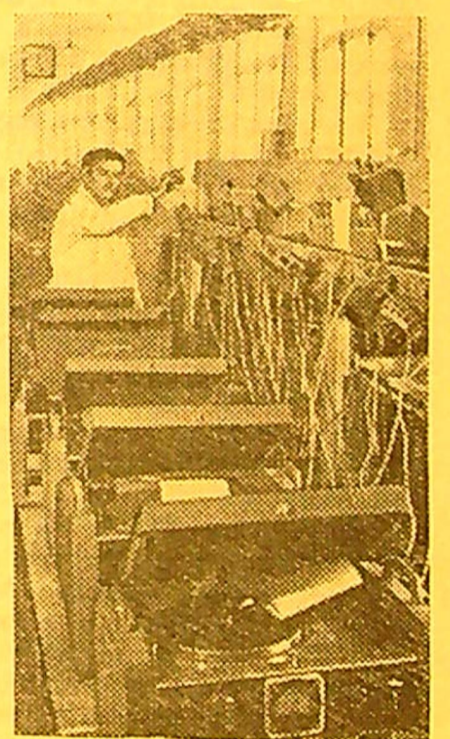
Šiomis dienomis pas Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Pirmininko pavaduotoją, 1960 metų Respublikinės jubiliejinės dainų šventės organizacinio komiteto pirmininką K. Preikšą įvyko spaudos konferencija. K. Preikšas painformavo žurnalistus apie pasiruošimą Jubiliejinei dainų šventei, kartu su respublikos kultūros ministru J. Banaičiu atsakė į žurnalistų klausimus.

1960 metų Jubiliejinė dainų šventė bus didingiausia iš visų iki šiol buvusių tiek dalyvių skaičiumi, tiek ir programos turtingumu. Joje pirmą kartą pasirodys jungtinis dainų ir šokių liaudies ansamblis, didžiulė jungtinė kaimo kapela. Ypač turtinga bus dainų ir liaudies šokių programa. Greta lietuviškų dainų ir šokių bus atlikti populiariausi broliškiųjų tarybinių tautų bei liaudies demokratijos šalių kūriniai. Beveik visi jie bus atlektami pirmą kartą. Liepos 14—21 dienomis Vilniuje numatoma surengti liaudies meno savaitę. Jos metu miesto salėse ir aikštėse vyks įvairūs meno saviveiklos kolektyvų konkursai, koncertai, spektakliai, bus atidaryta liaudies meno meistrų darbų paroda.

Dainų šventė vyks ne „Spartako“ stadione, kaip ankstesniosios, o specialiai pastatytoje estradoje Vingio parke. Čia bus puiki gelžbetonio estrada dainininkams, asfaltuota aikštė šokėjams. Respublikos saviveikliniai kolektyvai, kurių dabar yra apie 10 tūkstančių su 200 tūkstančių atlikėjų, aktyviai ruošiasi Jubiliejinei dainų šventei. Tai parodė neseniai įvykusios rajoninės ir zoniinės meno saviveiklos apžiūros. Su gausiais ir įvairiais kolektyvais apžiūrose dalyvavo Rokiškio, Kupiškio, Rietavo, Kėdainių, Akmenės, Alytaus, Radviliškio ir kiti

rajonai. Teisė dalyvauti respublikinėje apžiūroje iškovojė 7 Alytaus rajono kolektyvai, 5 Kėdainių, 4 Rokiškio ir t.t. Zoninėse apžiūrose dalyvavo 358 kolektyvai ir apie 10 tūkstančių atlikėjų. 93 geriausi kolektyvai, vienijantys daugiau kaip du tūkstančius saviveiklinių, dalyvaus respublikinėje apžiūroje. Dabar respublikoje yra nemaža saviveiklinių kolektyvų, kurie savo atlikimo meistriškumu beveik prilygsta profesionaliniams. Neseniai Vilniuje ir Tarybų šalies sostinėje Maskvoje sėkmingai pasirodė jaunas Šakių rajono „Nemuno“ kolūkio dainų ir šokių liaudies ansamblis. Pagarsėjo Raseinių rajono „Mituvos“ kolūkio choras ir daugelis kitų. K. Preikšas pažymėjo, jog reikia padaryti viską, kad likusiu iki dainų šventės laikotarpiu būtų užtikrintas visų meno saviveiklos kolektyvų sistemingas darbas, kad jie laiku ir gerai išmokytų repertuarą. Reikia tikėtis, kad gausūs liaudies meno entuziastai, visi meno saviveiklos dalyviai nepagalės jėgų ir kūrybinės energijos, kad Jubiliejinėje dainų šventėje darniai, pakiliai ir galingai nuskambėtų mūsų daina, šlovinanti Komunistų partiją, Tarybinę Tėvynę ir jos liaudį.

(ELTA).

ALTAJAUS KRAŠTAS. Barnaulo radijo gamyklos produkcija — stiprintuvai „UM-50“ ir transliavimo radijo įrenginiai „TU-50“, žinoma ne tik Tarybų Sąjungoje, bet ir liaudies demokratijos šalyse. Šiemet šie aparatai buvo modernizuoti. Jų gabaritas sumažėjo per pusę, žymiai pagerinti elektriniai parametrai ir išorinis apipavidalinimas.

TSKP CK ir TSRS Ministrų Tarybos nutarimas „Dėl priemonių kultūri-

Nuotraukoje: stiprintuvų bei transliavimo radijo įrenginių surinkimo ceche.

V. NIKOLAJEVO nuotr. (TASS).

TARYBINĖ STATYBA

JAUNIMAS NORI
MOKYTIS
Dviejų laiškų pėdsakais

Ant stalo du laiškai iš mečio apmokymo. Dabar Stelmužės tarybinio ūkio apylinkės Tarybos vykdomasis komitetas palaiko pateiktą ištrauką iš skaitytojos R. laiško:

„Mūsų rajoniniame laikraštyje, — rašo mergina, — man teko skaityti, jog Baibių, Bikėnų apylinkėse pradėjo veikti kaimo darbo jaunimo mokyklos. O mūsų, Kiviškių apylinkėje apie jaunimo mokslą niekas nekalba. Aš dirbu fermoje. Kadaisė baigiau Dubaukos pradinės mokyklos keturias klases. O to mokslo taip norisi. Dabar pasi-mokyčiau vakarais ir užbaigčiau nors septynias klases. Tokių kaip aš daug atsirastų“.

Siuo klausimu mums teko apsilankyti Kiviškių apylinkės Taryboje. Pradėjus kalbėtis su Kiviškių apylinkės DZDT vykdomojo komiteto pirmininku T. Zubovu, liko aišku, jog apylinkės jaunimo mokymosi klausimas čia net nejudintas.

— Kas kultūros ir švietimo nuolatinės komisijos pirmininkas? — T. Zubovas kurį laiką stengėsi prisiminti žmogaus pavardę ir paskui abejodamas atsakė: — Atrodo, Lumbė... Patikrinsim, tuojau.

— Taigi, kad mokytojas Chochlovas... Tuojau pažūrėsiu, — atsiliepė sekretorė ir abu įniko ieškoti deputatų sąrašo. Išaiškėjo, jog sekretorės tiesa.

Kodėl apylinkės DZD Tarybos vykdomojo komiteto pirmininkas nežinojo kultūros ir švietimo nuolatinės komisijos pirmininko pavardės? Argi jis blogai pažįsta Dubaukos pradinės mokyklos mokytoją deputatą K. Chochlovą? Ne. Tai todėl, kad kultūros ir švietimo nuolatinė komisija tik po prieriųjų, užmiršta. Per devynius darbo mėnesius ji sugebėjo paruošti apylinkės Tarybos sesijai tik vieną klausimą apie apylinkės kultūrinių įstaigų darbą.

Klaidinga būtų tvirtinti ir tai, kad Kiviškių apylinkės DZD Taryba ir jos vykdomasis komitetas visiškai nieko nedirba liaudies švietimo klausimu. Daug teko padirbėti įgyvendinant partijos ir vyriausybės nutarimus dėl privalomo septyn-

mečio apmokymo. Dabar apylinkės Tarybos vykdomasis komitetas palaiko glaudžius ryšius su mokyklomis. Pranešė, pavyzdžiui, iš Stelmužės septynmetės mokyklos, kad S. Glaskos sūnus Pranas blogai lanko mokyklą: dažnai neatina į klasę. Tuojau buvo imtasi priemonių. Išaiškėjo, jog priežastys, kuriomis minėto moksleivio tėvai teisingo blogą sūnaus lankomumą, nėra pateisinamos. Tėvai buvo perspėti ir dabar šiuo adresu nusiskundimų nėra.

Gali gerai dirbti ir Kiviškių apylinkės DZD Tarybos kultūros ir švietimo nuolatinė komisija. Pavyzdžiui, nors klausimas apie apylinkės kultūrinių įstaigų darbą — vienintelis, kurį ji paruošė sesijai, bet paruoštas jis buvo kruopščiai ir laiku. Kultūrinės įstaigos žymiai pagerino darbą. Reiškia, gali dirbti kultūros ir švietimo nuolatinė komisija. Jei mokyklinio amžiaus vaikų ir paauglių mokymo klausimas lengviau išsprendžiamas, tai kaimo darbo jaunimo mokymusi švietimo nuolatinė komisija turėjo labiausiai susirūpinti, pateikti sesijai apsvarstyti. Apylinkės teritorijoje yra pradinė ir septynmetė mokyklos. Kodėl prie jų neįsteigti vakarinių klasių?

Užbaigiant pateiksime antro mūsų laikraščio skaitytojo iš Stelmužės tarybinio ūkio laišką pabaigą, iš kurios aišku, kodėl Kiviškių apylinkės kaimo jaunimas ir šiais metais nesimoko, kuo apylinkės DZD Taryba turi rimtai susirūpinti.

„Pas mus dažnai atvažiuoja deputatas drg. Kazlauskas, kurį išrinkome į rajono DZD Tarybą“, — rašo laikraščio skaitytojas J. — Jis papasakoja, ką nuveikė atstovaudamas mums, paklausinėja, kuo gyvename, kas gero ir kas blogo. O kodėl mūsų apylinkės deputatai tik retai kada atsiskaito mūsų priesakus? Todėl dažnai ir netvarkos mūsų gyvenime ir darbe pasitaiko“.

A. Būga

Gerai dirba Klaipėdos mėsos kombinato P. Brazdeikio vadovaujama dešrų gamybos brigada, kovojanti už komunistinio darbo kolektyvo vardą. Brigados nariai kiekvieną pamainą vietoje 6.500 kilogramų pagal normą pagamina po 7.800 kilogramų dešrų.

Sekdamas pirmūnų pavyzdžiu, šauniai dirba ir visas kombinato kolektyvas. Šių metų antrame ir trečiame ketvirčiuose įmonė iškovojo Lietuvos TSR Liaudies ūkio tarybos ir Respublikinės profesingųjų tarybos pereinamąją Raudonąją vėliavą. Kombinatui du kartus buvo paskirta pirmoji piniginė premija. Lenktyniaudamas TSKP CK gruodžio Plenumo garbei, įmonės kolektyvas dabar kasdien viršum plano pagamina po 7.000 kilogramų mėsos produktų.

(Atkelta iš 2 psl.).

Kartą po eilinių pasalų vienas policininkas atėjo į būstinę ir pranešė, kad nakintis praėjo ramiai.

— Gerai, eik ilsėtis, — pailsės numojo jam Podtynas.

Hitlerininkas pasisuko prie išėjimo. Ir čia Podtynas pamatė ant jo nugaros nedidelį popieriaus lapelį. Jame aiškiais spausdintomis raidėmis buvo parašyta: „Pakalikai! Veltui stengiatės. Geriau pagalvokite apie savo kailio išgelbėjimą. Liaudis žiauriai atkeršys išdavikams“. „Jaunoji gvardija“.

Seniai pasibaigė trys dienos, Renataus duotos vietos policijai jaunagvardiečiams sučiupti. Praėjo dar trys dienos ir triskart po

Taip kovojo ir mirė
jaunagvardiečiai

tris... Apygardos policijos viršininkas vos ne kas rytą skambino į Krasnodoną, grasino visus sušaudysias už nieko neveikimą. Solikovskis keikėsi ir plūdos.

Tačiau jaunagvardiečiai buvo nesugautami...

Tą nelemtą dieną, kai už naujametinių dovanų vokiečių kareiviams vogimą buvo sulaukyti Moškovas, Zemnuchovas ir Tretjakevičius, nė vienas policininkas ir neįtarė, kad jų rankose atsідūrė vieni aktyviausių pagrindinių komjaunimo organizacijos narių. Ar maža vaikinių taisyklais pakliūdavo policijon už įvairius smulkius darbelius!

Sužinojęs suėmimo pradžią, Solikovskis įsakė „kriminalinių bylų“ tardytojui:

*
Kolūkyje neturi likti veltėdžių

Kai žmogus sulaukia žilo plauko ir metai raukšlėmis suraižo jo kaktą, kiekvienas su pagarba kalba apie jo amžių. Ir jeigu senatvė priverčia jį pasitraukti iš darbo armijos, niekas jo blogu žodžiu neminė, nepasmerks. Zvilgterėkime į mūsų „Aušros“ kolūkj. Kartu su jaunais, sveikata ir energija trykstančiais, rasime čia betriusiančius ir barzdotes žilagalvius senius. Tai 76 metų Butkus ir 79 metų amžiaus Oznanas, išdirbę po 350—390 darbadienių, 82 metų kolūkietis Krasnovas, savo knygutėje turįs irgi apie 300 darbadienių ir daugelis kitų. Ir kai jaunieji stoja su senaisiais pety į peį, tenka jaunuoliams gerokai pasipausti. Juk gėda nusileisti seniokams.

Tačiau neveltui sakoma, kad nėra namų be dūmų. Iš draugiško „Aušros“ kolūkio narių kolektyvo išsiskiria N. Pelanio šeima. Iš penkių šeimos narių, nors dar visi darbingi, kolūkyje dirba tik du: šeimos galva Nikodemus Pelanis ir jo viena duktė Alfreda. Tėvas per metus išdirbo 52 darbadienius, o duktė 166. 218 darbadienių visai sveikai ir darbingai šeimai, kai vienas 70—80 metų senioka išdirba po 300—350 darbadienių! Duktė Alfreda užsiiminėja siuvimu ir nelaiko reikalingu dirbti kolūkyje.

Sūnus Vytautas — sezoninis miško darbininkas.

O motina namų ūkį tvarko.

Zodžiu, ir be kolūkio malonės ši šeima vėrčiasi puikiai. Sotūs, apsirėngę, ko daugiau reikia?

Ne kartą ši šeima buvo svarstyta kolūkio valdybos posėdžiuose, nepadėjo ir 1958 m. rugpjūčio 16 dienos „Pergalės“ laikraščio numeryje išspausdintas straipsnis „Dėl keleto arų“, kuriame autorius kritikuoja Pelanių šeimą, kaip kolūkio turto grobstytojus ir tinginius.

O šių metų lapkričio viduryje įvykusioje I brigados dienoje kolūkietis M. Sileikis ir kiti pasiūlė apsvarstyti Pelanių šeimą bendrame kolūkiečių susirinkime ir net pašalinti iš kolūkio.

Štai iki ko prieita. Tačiau dar nevelū suprasti savo klaidą ir ištaisyti ją.

L. Ovčinkovas
kolūkio pirmininkas

Nuotraukoje (pirmame plane) brigados, kovojančios už komunistinio darbo kolektyvo vardą, narės Marija Vitkienė ruošia dešras rūkymui.

V. RUPŠLAUKIO
(ELTOS) nuotr.

— Palaikyk juos kėletą dienų šaltojoje, išperk gerokai, o paskui išmesk už sprando. Ir taip kamerose ankšta...

Nė vienas sulaikytų nė žodžio neprasitarė apie pagrindinę organizaciją. Vėliau, kai Tarybinės Armijos kariuomenė įžengė į Krasnodoną, vienas iš čia pat sučiuptų miesto policijos darbuotojų tardytojas Kulešovas pareiškė per tardymą, kad jaunagvardiečius išdavė Tretjakevičius, kuris nepakėlė mušimų. Tai buvo melas, matyt, sugalvotas dėl to, kad tikrasis išdavikas galėtų pasislėpti. Iš tikrųjų, kaip parodė tardymas, policija „Jaunosios gvardijos“ narių pavardes sužinojo visai iš kito šaltinio...

Tą pačią dieną, kai buvo ketinama išleisti Moškovą, Zemnuchovą ir Tretjakevičių, į rajono žandarmerijos viršininko haubtvachtmeisterio Zonso duris kažkas pasibeldė: — Sachtos Nr. 1-bis viršininkas, — prisistatė jis. — Turiu garbę perduoti jums tokį dokumentą. Tikiuosi, jis jus sudomins... Ir jis padėjo ant stalo lapelį iš moksleiviško sąsiuvinio, surašytą smulkiu, skubiu braižu.

Štai tikslus tekstas šlykštaus įskundimo, nuo kurio prasidėjo tragiški puslapiai „Jaunosios gvardijos“ istorijoje: „Pareiškimas. Sachtos Nr. 1-bis viršininkui. Aš apšaukiau pagrindinės jaunimo organizacijos pėdsakus ir gal būt ir namus padovanojau jos vadovus, aš jums

rašau pareiškimą. Prašau ateiti pas mane į butą ir aš jums viską smulkiai papasakosiu. Mano adresas: Ckalovo g., Nr. 12, įėjimas 1-mas, Vasilijaus Gromovo butas.

Genadijus Počepcovas“.

Sio įskundimo autorius Genadijus Počepcovas buvo daugelio jaunagvardiečių vienmetis ir draugas. Jis mokėsi su jais vienoje mokykloje. Visi jį pažinojo kaip tylų, nepastebimą vaiką, kuriam gyvenimas buvo sunkus. Počepcovas anksti liko be tėvo ir gyvenimo su patėviu, žmogumi savanaudžiu, tulžingu ir piktu. Kai iškilo klausimas dėl Počepcovo priėmimo į pagrindinę organizaciją, niekas neprieštaravo.

Pradžioj jam nebuvo duodama jokių rimtų įpareigojimų. Tačiau Počepcovas dalyvaudavo štabo posėdžiuose, pažino daugelį jaunagvardiečių, tame tarpe ir štabo narius Olegą Koševojų, Ulią Gromovą, Vanią Zemnuchovą, Sergiejų Tiuleniną...

Apie Počepcovo ryšius su pagrindine organizacija žinojo ir jo patėvis V. Gromovas. Kai gyvenvietėje pasklido gandai, kad policija suėmė Moškovą, Tretjakevičių ir Zemnuchovą, patėvis pasakė:

— Prisižaidėt! Tavo bičiuliai jau sėdi policijoje. Ir tavęs greitai ateis... Kol kas dar nevelū, pranešk kam reikalinga viską, ką tu žinai. Vokiečiai dosniai atlygins. Prašyk karvės, o gal būt ir namus padovanojos... (Bus daugiau).

Milicijos rėmėjų
susirinkimas

Neseniai rajono milicijos skyriuje įvyko milicijos rėmėjų draugovių viešajai tvarkai ginti viršinkų susirinkimas.

Pranešimą susirinkime padarė rajono milicijos rėmėjų štabo viršininkas LKP rajono komiteto sekretorius drg. Mitroškinas. Jis pasakė, jog TSKP CK ir TSRS Vyriausybė paruošė priemones visai visuomenei įtraukti į savanorių draugovę viešajai tvarkai šalyje palaikyti. Toliau kalbėtojas papasakojo apie draugovių narių vaidmenį ir uždavinius, padedant milicijos, prokuratūros ir teismo organams sudary-

ti liaudies draugiškuosius teismus draugovėse.

Kalbėję respublikinės prokuratūros atstovas drg. Kuzovovas ir rajono prokuroras drg. Sinonis papasakojo apie milicijos rėmėjų teises, socialistinio bendravimo taisykles bei socialistinį teisingumą.

Milicijos skyriaus viršininko pavaduotojas drg. Pučinskas papasakojo, jog ryšium su liaudies draugovių organizavimu bei jų aktyvia veikla, padedant milicijai ginti viešąją tvarką, šiais metais rajone žymiai sumažėjo chuliganiškumo, viešosios tvarkos pažeidimo bei kiti panašūs faktai. Baigdamas kalbėti, drg. Pučinskas pasakė, jog visiems milicijos rėmėjams aktyviai padedant milicijos organams, rajone bus užtikrinta viešoji tvarka ir valstybinio, visuomeninio bei piliečių turto apsauga.

užsirekomenduoti gerą vardą.

Nors dabar ir žiema, šalčiai, tačiau Danguolės tas nebaido. Su laiškiniu Danguolė Lingytė. Laiškininke mergina dirba neseniai, tačiau jau spėjo kolūkiečių tarpe

J. PUPEIKYTĖ

A. Lysovas

Atsakymai į klausimus

Kapitalistinio pasaulio šeimininkai

II. Tarptautinės monopolijos

Savo šalies vidaus rinkos monopolijoms palaipsniui pasidaro per mažos. Vis daugiau kapitalo išvežama į kitas šalis, plečiasi stambiausių monopolijų ryšiai su užsieniu. Taip susidaro pagrindas įvairių šalių monopolijų susitarimams, tarptautiniams monopolistiniams susivienijimams.

Tokiuose susivienijimuose monopolijos susitaria dirbtinai laikytis aukščiausių kainų jų gaminamiems produktams, jos nustato, kiek kiekvienas susivienijimo dalyvis turi pagaminti ir realizuoti šios produkcijos pasaulinėje rinkoje, o taip pat iš anksto pasidalina žaliavų rinkas.

Stambiausiuose tarptautiniuose monopolijų susivienijimuose viešpataujančią padėtį užima Jungtinių Amerikos Valstijų monopolijos. Antai, į tarptautinį naftos kartelį, kuris kontroliuoja

už JAV ribų 90 procentų naftos, gaunamos kapitalistiniame pasaulyje, įeina penkios Amerikos naftos kompanijos ir dvi kompanijos, kuriose vyrauja Anglijos kapitalas. Amerikos monopolija „Aluminum Korporation of America“ („Amerikos aliuminio korporacija“), priklausanti milijardieriaus Melono grupei, kontroliuoja beveik visą aliuminio gamybą kapitalistiniame pasaulyje. Ji turi kartelio susitarimą su Sveicarijos—Vakarų Vokietijos aliuminio trestu. Tikras pasaulinis trestas yra Amerikos kompanija „Dženeral elektrik“. Ji kontroliuoja daugelį Japonijos, Vakarų Vokietijos, Prancūzijos, Anglijos, Italijos, Ispanijos, Švedijos, Turkijos ir eilės kitų šalių elektrotechnikos trestus. Tokie pat tarptautiniai trestai tikrumoje yra stambiausios Amerikos automobilių, naftos

chemijos ir kitos monopolijos, turinčios savo filialus ir daugybę įmonių už Jungtinių Amerikos Valstijų ribų.

Vystantis tarptautinėms monopolijoms, smarkiai paauštrėja prieštaravimai kapitalizmo stovykloje. Tarptautinėse monopolijų sąjungose stiprėja kova tarp atskirų nacionalinių monopolijų už didesnę dalį rinkos, už didesnę pelną, už viešpatavimą tarptautiniame monopolistų susivienijime.

Savanaudiškiems tikslams monopolijos plačiai panaudoja kapitalistinę valstybę ir jos aparatą. Todėl vis labiau auštrėja prieštaravimai tarp atskirų kapitalistinių šalių ir didėja karinių konfliktų pavojus. Tarptautiniai monopolijų susivienijimai visokiais būdais siekia įamžinti ekonominį atsilikimą ir išlaikyti jiems naudingą visuomeninę - politinę santvarką kolonijinėse ir priklausomose šalyse. Jie remia ten reakcingiausią antiliaudines santvarkas, organizuoja kovą prieš demokratinį ir nacionalinio išsivadavimo judėjimą.

550-osioms Žalgirio mūšio metinėms

Ateinančiais metais Lietuvoje bus minimos 550-osios Žalgirio mūšio metinės. Stambesniuose respublikos miestuose numatyta organizuoti vakarus, populiarias mokslininkų paskaitas apie istorinę pergalę prieš kryžiuočius. Vilniuje įvyks šiam įvykiui skirta konferencija, bus surengta paroda, pasakojanti apie bendrą lietuvių ir slavų tautų kovą prieš kryžiuočius. Respublikos Mokslų akademijos istorijos institutas

spaudai knyga „Lietuvių kovos prieš kryžiuočius“, kurioje pirmą kartą pilniausiai duodama lietuvių tautos kovos prieš teutonų ir Livonijos ordinus XIII—XVI a. istorija.

Išleista populiari M. Jučo knygelė apie Žalgirio mūšį. Numatyta išleisti dokumentų ir medžiagų rinkinį apie istorinę pergalę bendroje Pabaltijo ir slavų tautų kovoje prieš grobikus iš užsienio. (ELTA).

20 kultūros namų rajone

Ten, kur stūksojo sugriuvę Savičiūnų dvaro rūmai, Anykščių rajono „Naujo gyvenimo“ kolūkio statybininkai pastatė puošnius kultūros namus. Įrengta 200 vietų salė žiūrovams, erdvi scena.

Siemet nauji kultūros namai taip pat atidaryti „Žalgirio“ ir „Lenino keliu“ kolūkiuose. Viso rajone dabar yra 20 kultūros namų. (ELTA).

Linksma bus Naujųjų metų naktį

Iki vėlyvo vakaro negesta „Tarybinio artojo“ kolūkio kontoroje žiburiai. Beveik kas vakarą čia pilna jaunimo. Tai kolūkio komjaunimo organizacija, kurios eilėse 18 jaunuolių, ruošiasi Naujųjų metų sutikimui. Linksma čia bus paskutinį šiu metų vakarą. Susirinkę kolūkiečiai galės pažūrėti I. Evald vieno veiksmo dra-

mą „Kata Pavlova“. Jos atlikėjai — skaityklos vedėjas A. Novotorovas, kankorė žes iš Tarybinės Armijos P. Krasauskas ir kolūkio agronomė A. Olsevičiūtė.

Be šio spektaklio kolūkio saviveiklininkai ruošia naujametinius kupletus, repetuoja šokius.

B. Gidas

Ugniagesių varžybos

Įvyko rajono ugniagesių savanorių draugijos komandinės varžybos. Jose dalyvavo miesto ugniagesiai ir kai kurių kolūkių komandos. Varžybų tikslas buvo patikrinti komandų techniką, kaip jos sugebėtų veikti atsitikus nelaimėi, išaiškinti geriausią ugniagesių savanorių draugijos komandą.

Varžybų metu geriausiai pasirodė Stalino vardo kolūkio ugniagesių komanda. Jai ir atiteko varžybose pirmoji vieta. Antrąją vietą iškovojė Zarasų miesto ugniagesiai. Neblogai varžybose pasirodė ir P. Cvirkos vardo kolūkio ugniagesių komanda.

V. Survyla

Prasidėjo kovos krepšinio aikštelėje

Prasidėjo rajono vidurinių mokyklų moksleivių krepšinio varžybos. Jose dalyvauja Zarasų M. Melnikaitės vardo ir antros vidurinių mokyklų, Salako, Dusetų ir Antazavės vidurinių mokyklų krepšinininkai.

Jau įvyko pirmieji susitikimai. Antros vidurinės mokyklos krepšinininkės rezultatu 38:24 įveikė Salako vidurinės mokyklos moksleivius, antazavietės nugalėjo dusetiškes. Berniukų tarpe žaidė Antazavės ir Dusetų moksleiviai. Pergalę pasiekė dusetiškiečiai.

Varžybos tęsiasi. J. Ketleris

Redaktorius H. JURSYS

Kino teatruose

ZARASAI — „Apsaka apie latvių šaulį“ — 24—25 d. d.
DEGUČIAI — „Pirmasis egzaminas“ — 24—25 d. d.
TURMANTAS — „Karas ir taika“ (II ser.) — 24—25 d. d.

Demokratijos ir taikos priešai

Monopolijos kontroliuoja ne tik ekonominį, bet ir politinį bei kultūrinį kapitalistinių šalių gyvenimą. Jos finansuoja mokyklas bei universitetus ir todėl turi lemiamą įtakos jaunimo auklėjimui. Monopolistams tarnauja visa armija buržuazinių propagandininkų, žurnalistų, mokslininkų, kurie turi liaupsinti ir pateisinti kapitalistinę santvarką. Laikraščiai ir žurnalai, radijas ir televizija, kinas ir leidykla — viskas tarnauja monopolijoms.

Monopolistai turi savo statytinius buržuazines partijas, parlamentuose, vyriausybėse, vietiniuose valdžios organuose. Per juos monopolijos vykdo savo valią, pakreipia savo interesams buržuazinių valstybių vidaus ir užsienio politiką. Stambiausioje kapitalistinėje šalyje — Jungtinėse Amerikos Valstijose kongresas, vyriausybė, visos valstybės aparatas faktiškai yra monopolistinio kapitalo rankose.

Zinomas Amerikos bankininkas, milijonierius Frederikas T. Martinas kartą atvirai pareiškė: „Mes nesame visuomeninės naudos rėmėjai. Mes turtuoliai. Amerika priklauso mums... Mes pasiruošę panaudoti visas mūsų didžiules galimybes, mūsų įtaką, mūsų pinigus, mūsų politinius ryšius, mūsų pardsidavėlius senatorius ir kongresmenus, mūsų demagogus prieš bet kurią įstatyminę akciją, bet kurią politinę platformą, bet kurią kandidatūrą į prezidentus, jei tai gresia mūsų viešpatavimui“.

Monopolijų įsigalėjimas šalies gyvenime būdingas ne tik Jungtinėms Amerikos

Valstijoms, bet ir kitoms kapitalistinėms valstybėms. Pavyzdžiui, Vakarų Vokietijos ekonomiką valdo Krupo, Hanielio, Kleknerio, Menemano ir kiti koncernai. Jie daro lemiamą poveikį visai Vakarų Vokietijos vyriausybės ir bundestago (parlamento) vidaus bei užsienio politikai. Monopolijoms reikalaujant, Vakarų Vokietijos valdžios organai kovoja prieš demokratines laisves ir darbo žmonių teises, persekioja komunistus ir taikos šalininkus, vykdo „šaltojo karo“ ir ginklavimosi varžybų politiką.

Tikra aukso gysla monopolijoms yra ginklavimosi varžybos. Ypač ryškiai tai pasireiškia Jungtinėse Amerikos Valstijose. Iš ginklavimosi varžybų monopolijos čia per trumpą laikotarpį padidino savo kapitalą daugeliu milijardų dolerių. Kompanija „Dženeral Dainemiks“ 1948 metais turėjo tik dvi gamyklas, kuriose dirbo pusketvirtas tūkstančio darbininkų. Per metus ši kompanija išleisdavo produkcijos už 14 milijonų dolerių. Po 10 metų, 1958 metais, „Dženeral Dainemiks“ turėjo jau šimtą gamyklų, kuriose dirbo daugiau kaip šimtas tūkstančių darbininkų, o jos gaminamos produkcijos kaina per metus siekė 1,4 milijardo dolerių. Toks gamybos išplėtimas atnešė kompanijai didžiulius pelnus.

Daug pelno duoda Amerikos vyriausybės kariniai užsakymai ir daugeliui kitų monopolijų. Atominė bei vandenilinių ginklų gamyba savo rankose sutelkė eilę Amerikos monopolijų, kurias kontroliuoja Morganai, Diuponai, Rokfeleriai ir Me-

lonai. Gamindami šiuos baisius ginklus, monopolistai sukaupia ypač daug pelno. Stai kodėl jie palaiko ginklavimosi varžybas. Per savo žmones Jungtinių Amerikos Valstijų vyriausybėje ir kongrese ginklų fabrikantai kovoja už karinių biudžetų padidinimą, prieš bet kokį karinių užsakymų mažinimą.

Visa taikingoji žmonija džiaugsmingai sutinka kiekvieną žinią apie tarptautinio įtempimo sumažėjimą. Tarybų Sąjungos vyriausybės vadovo N. Chruščiovo vizitui į Jungtines Amerikos Valstijas, jo kalbai Suvienytųjų Nacijų Organizacijoje, kurioje jis pateikė pasiūlymą visuotinai ir visiškai nusiginkluoti, karštai pritaria visi, kam brangi žmonijos ateitis.

„Šaltojo karo“ likvidavimo ir ginklavimosi varžybų nutraukimo perspektyva nedžiugina tikrai monopolistinių sluoksnių, susijusių su ginklų gamyba. Jie visokeriopai stengiasi sutrukdyti tolesnį tarptautinio įtempimo mažinimą, taikingų ir draugiškų santykių tarp visų šalių užmezgimą, viską naikinančio karo pavojaus visiems laikams likvidavimą. Prie tokių priklauso milijardierius Nelsonas Rokfeleris, pasisakęs už atominio ir vandenilinio ginklo bandymų atnaujinimą, už politiką „iš jėgos pozicijos“, už „šaltąjį karą“.

Savanaudiškų monopolistų saujelės interesai prieštarauja milijonų paprastų, trokštančių taikos, žmonių interesams. V. Rodionovas

Vokietijos Federatyvinės Respublikos gyventojai reiskia protestą prieš vyriausybės taikomą darbo žmonių gyvenimo lygio sumažinimo politiką ir pasisako prieš vis didėjantį maisto produktų kainų augimą.

Nuotraukoje: demonstracija Reinland-Pfalco žemės sostinėje Maince. Plakate užrašyta: „Kas gali pirkintis bulvių?“.

Centralbildo nuotr.

Ar žinai, kad...

...Visasajunginis Veterinarinės sanitarijos institutas paruošė naują gerai veikiantį preparatą — nikochloraną, kuriuo naikinami paukščių parazitai. Nikochloranas — tai tirštasis, primenantis degutą skystis, turis pušų kvapą. Juo purkščiamos paukštidės.

...Smolensko srities traktorininkas P. Seleznievas pritaikė, kad prikabinamą kombainą PK-2 valdo tik traktorininkas. Kombaino valdymas automatizuotas. Mokslininkai paskaičiavo, jog, visoje srityje automatizavus kombainų valdymą, būtų kasmet sutaupoma po 200 tūkstančių rublių.

...Senovėj vietoj tolio ir ruberoido, kad nepraskverbtų drėgmė, klodavo išdžiovintą liepos ir beržo žievę.

J. Jasiulionis

Registruoja santuoką

Zarasų rajono civilinės metrikacijos biuras praneša, kad žemiau išvardinti piliečiai padavė pareiškimus dėl santuokos užregistravimo:

1. RYBAKOVAS Avramas Semionovičius, gim. 1888 m., gyv. Latvijos TSR Rygos mieste, Ostrov Zvirok g. Nr. 7-9, bt. 3 a, su STRELKOVA Aglikerija Artamonovna, gim. 1913 m., gyv. Zarasų raj. Kapūstynės apyl. Kapūstynės km.
2. JANAUDIS Adomas, Silvo s., gim. 1882 m., gyv. Zarasų raj. Girsų apyl. Girsų km., su BAGDONAITĖ Lena, Juozo d., gim. 1900 m., gyv. Zarasuose, Gorkio g. Nr. 37.